

MØTEREFERAT

Til stede:	Finland: Petteri Salli (HoD) Petra Erkkola Pertti Normia Eeva Havas (deltok kun på dag 1)
	Åland: Niklas Karlmann Magnus Unger
	Sverige: Cesar Vallin (HoD) Thomas Larsson Jonathan Sjölund Anette Marting (påtroppende ordfører for AG)
	Danmark: Daniel Andersen (HoD) Morten Viborg
	Norge: Hans Petter Mortensholm (HoD) Bjørn Helge Utne Rune Frostvin (avtroppende leder Ad hoc) Bjørn Bratfoss (avtroppende ordfører for AG) Ingar Melhus (sekretær)
	Island: Halla Einarsdottir (HoD)
	Observatør: Kirsten Jørgensen (Nordiske arbeidsgruppen for Hav og Kyst, Nordisk Ministerråd) (deltok kun på dag 1)

Forfall:

Kopi til:

Referat:

Saks- og dokumentnr:

Referattittel: Plenum 2024

Møtedato: 22.-23. oktober 2024

Nr Sak**1 Mötets öppnande**

Petteri Salli åpnet møtet på vegne av det finske vertskapet. Han ønsket velkommen og gav en kort presentasjon om det historiske stedet dagens møte var lagt til.

2 Val av ordförande för mötet

Ordfører for AG, Bjørn Bratfoss, takket Finland for velkomsten og ba om forslag fra plenum om ordstyrer for plenumsmøtet.

Finland foreslo at Bratfoss ledet plenumsmøtet.

Konklusjon:

Det ble besluttet at Bjørn Bratfoss ledet plenumsmøtet.

Bratfoss (heretter OF) ønsket velkommen til Plenumsmøte nr 53 i Københavnavtalen. Det ble tatt en kort presentasjonsrunde av møtedeltagerne.

3 Godkännande av dagordningen

Agendaen er tidligere sendt medlemmene elektronisk, samt gjort tilgjengelig i Sharepoint som dokument 0.0. Agendaen ble også delt ut fysisk under møtet.

OF gikk gjennom agendaen for møtet.

Beslutningssak om observatører til Københavnavtalens møter utsettes til dag 2. Det samme gjøres med orienteringssak om skyggeflåten. Det legges inn en presentasjon fra NHK i begynnelsen av agendapunkt 6.

Konklusjon:

Agendaen ble godkjent.

4 Information om mötesarrangemang

Petra Erkkola gikk gjennom detaljene for de to møtedagene. Dag 1 gjennomføres i møtelokalet ved den historiske grensebevakningsstasjonen i Moisniemi. Bepising gjøres i samme lokalet som vi avholder møtet i. Etterpå blir det middag, sauna og kveldsmat før busstransport tilbake til hotellet i Helsinki.

Dag 2 gjennomføres i konferanserom ved hotellet i Helsinki, før vi avslutter med lunsj.

5 Godkänning av referaten från plenum och arbetsgruppsmöten

OF innledet med at dette agendapunktet er en formalitet fra tidligere år. Referatene fra begge møtene er tidligere distribuert elektronisk og godkjent av medlemslandene. Referatene ligger i Sharepoint som dokument 0.1 og 0.2.

Konklusjon:

Referatene anses godkjent.

6 Aktuell informasjon från parterna

OF ba Ingar Melhus (heretter sekretæren) innlede om foranledning til at vi har invitert NHK som observatør til møtet.

Foranledningen ligger i at sekretær har dialog med NHK om finansiering som NHK gir til Københavnavtalens sekretariat. I den anledning har NHK ved flere tidligere anledninger deltatt som observatører til Københavnavtalens møter, sist gang i 2018. I de etterfølgende årene har det vært utskifting av personell både hos NHK og Københavnavtalen, slik at kunnskapen om hverandre ikke er på samme nivå som tidligere. NHK ba derfor om å få delta som observatør til plenumsmøtet. Etter digitalt møte og beslutning blant partene i Københavnavtalen ble det sendt formell invitasjon til NHK om å delta som observatør.

Det ble deretter gitt ordet til Kirsten Jørgensen fra Finlands miljøcentral (SYKE), som er Finlands representant i Nordiske arbeidsgruppen for Hav og Kyst. Hun hadde forberedt en presentasjon som ligger i Sharepoint som dokument 06.0.

Nordisk ministerråd består av flere råd med ministre fra de forskjellige landene. Under disse rådene er det arbeidsgrupper. Nordiske arbeidsgruppen for Hav og Kyst har 8 medlemmer, fordelt på de fem nordiske landene og Åland, Færøyene og Grønland. Arbeidsgruppen har en betalt koordinator fra Åland, som i tillegg ivaretar Ålands representasjon i arbeidsgruppen.

Arbeidsgruppene har 6-årige programmer. De går nå inn i en ny programperiode for 2025-2030. Det er programmene som ligger til grunn for de ulike finansieringene de gjør. Københavnavtalen har over tid mottatt DKK 250.000,- per år i finansiering fra et slikt program. De har tidligere også gitt økonomisk støtte til Sverige for et prosjekt med testing av absorberende lenser.

NHK forventer en ny organisatorisk struktur for den neste programperioden, men det er fortsatt uklart hvordan de vil bli organisert.

Det nye programmet er basert på «UN defined triple planetary crisis»:

- Klima
- Miljø og natur
- Forurensning og sirkulær økonomi

Det vil bli etablert handlingsplan (Action programme) for de første 3 årene 2025-2027.

Relevant for Københavnavtalen vil være:

- Hav-program (Oceans programme)
- Transport-program (Transport programme)

NHK har foreslått at Hav-programmet skal finansiere Københavnavtalen videre, muligens sammen med Transport-programmet. Andre viktige saker relatert til Københavnavtalen vil være de nye brenselstypenes påvirkning på miljøet.

Kommentarer:

- OF kommenterte presentasjonen fra NHK. Ser positivt på at NHK fremover vil ha fokus på beskyttelse av havområder og nye brenselstyper som kommer.
- Sekretæren kommenterte at vi setter stor pris på finansieringen vi mottar i dag, og at vi er glade for at dette er foreslått å ta med videre i ny programperiode. Finansieringen har positiv effekt på arbeidet i Københavnavtalen og gir en forpliktelse til å prioritere dette viktige arbeidet.
- Danmark, Sverige og Finland understøttet sistnevnte og utdypet videre at det også påvirker landene positivt til å jobbe med samarbeidet året gjennom. Det nordiske samarbeidet blir styrket på denne måten, noe som også gir ytterligere styrking av internasjonalt samarbeid generelt.

6.1 Danmark och Färöarna och Grønland

Danmark holdt en presentasjon med aktuell informasjon fra dem. Presentasjonen ligger i Sharepoint som dokument 06.1.

Danmark fikk fra 29.8.2024 et nytt Ministerium for Samfundssikkerhed og Beredskab (MSB). Ministeriumet skal overta ansvaret for havmiljøberedskapen, inklusiv skipene. Det er fremdeles ikke klarlagt hvordan dette skal organiseres. De vet heller ikke om det fremdeles vil være Søvernskommandoen som blir representert i Københavnavtalen fremover.

Danmark har hatt en mangeårig prosess for anskaffelse av nye miljøskip. Dette var tidligere planlagt å være kombinasjonsskip som både skulle være krigsskip og miljøskip. På grunn av den fremtidige omorganiseringen er det uklart hvordan det blir med denne anskaffelsen.

Dagens miljøskip har vært i lengre perioder ute av beredskap grunnet verkstedsopphold. Dette har medført lavere kapasitet og har ført til avlysning av dansk deltagelse i øvelsene DENGERNETH og SWEDENGER.

Færøyenes representering i Københavnavtalen vil fra 1.1.25 overføres fra dagens myndighet som er Landsverk til Vørn som er det færøyske kystvakt/kystverk.

6.2 Finland och Åland

Finland hadde på forhånd meldt inn tre saker. Presentasjonene ligger i Sharepoint som dokument 06.2.1, 06.2.2, 06.2.3.

Tømming av panserfartøyet Ilmarinen

- Utsatt operasjon for tømming av vraket til 2025
- Det innkom ingen private tilbud til tømming i 2024, derfor utsatt til 2025
- Nå er planen at nasjonale (statlige) aktører skal gjennomføre tømmingen i 2025
- Miljøministeriet i Finland koordinerer aktivitetene ved vraket.

Testing med olje på is i Kotka

- Har benyttet et testbasseng som eies av en høyskole i Finland
- 2 oljer (Marine diesel oil og PORH180 (tilsvarende som IFO180))

- Oil recovery bucket 1500mm
- Oljen ble tatt opp fra både fast is og knust is.
- MDO kunne ikke tas opp grunnet at det rant av børsten før den ble samlet opp
- POR180 ble samlet opp.
- Neste prosess: Finsk gränsbevakning (FBG) er partner i IMAROS 2 hvor de vil teste opptak av ULSFO i Kotka i februar 2025. Skimmerne de benyttet er modifisert og sammensatt av eksisterende utstyr fra to ulike produsenter. FBG vil fortsette å teste olje på is.

Kommentarer:

- Sverige kommenterer at deres erfaring er at nye børster er bedre enn eldre utstyr, siden oljen ikke fester seg like godt til gammel plast på gamle børster. Det kan muligens bli bedre om de gamle børstene utsettes for diesel først (dyppes i diesel).

Vindturbiner (Wind farms) i finsk EEZ

- Forbereder ny lovgivning for konstruksjon av offshore wind farms. Vil tre i kraft 1.1.2025.
- FBG er ansvarlig myndighet for overvåking og kontroll i finsk EEZ.
- FBG har fokus på SAR, maritimt miljø-respons og grensesikkerhet
- Vindmøller vil påvirke lufttrafikk, radar, undervanns lyd, navigasjon, redningsoperasjoner mm.
- Finsk nasjonal lovgivning gjelder på ulikt vis innenfor og utenfor 12-milsgrensen.

Kommentarer:

- NHK kommenterte at wind farms også er på agendaen for NHK.
- Danmark har mange vindmøller, og ser at disse har påvirkning på overvåking, sikkerhet med mer. Fra Søvernskommandoen ser de også påvirkning utover miljøpåvirkning. Det er primært SAR som er deres bekymring rundt vindparker. Operatørene har egen beredskapsplan godkjent av miljøstyrelsen.
- Norge ser på havarealer for vindkraft. Utfordringen i Norge er at det ofte er dypt vann, slik at vindturbinene må ankres i stedet for bygges på havbunn. Det er interessekonflikter mot fiskeri, olje og gass, sjøtrafikken og så videre. Det er en bekymring for miljømessige konsekvenser, og hvordan vindparker vil utfordre beredskapen ved hendelser med drivende fartøyer mot vindpark. Hva med oljeutslipp på vann og hvordan vil en oljevernaksjon påvirkes av en vindpark.
- OF kommenterte at det har vært en interessant diskusjon. Finland har forskjeller i regelverket innenfor og utenfor 12-mil. I Norge er det uklart hvem som har ansvar for hva. OF foreslår for Plenum at AG holder fokus på denne tematikken fremover.

Konklusjon:

Plenum ber AG følge opp denne saken videre.

6.3 Norge

Norge hadde på forhånd lagt en presentasjon i Sharepoint som dokument 06.3.1.

Testing av sorbentlenser på biodrivstoff.

- 2 typer lenser; bomull og polyprop

- Funn; Bomull sank når full av olje
- Polyprop mistet noe plast
- Polyprop tok opp minst vann, men sank ikke ved fullt opptak

Bow collector

- Ren ULSFO
- Oljen klumpet seg
- Manglende tilstrømming av klumpete olje til opptakeren, slik at oljen ikke kommer frem til båndet

Norge holdt i tillegg en muntlig presentasjon om skipsvrak. (Ingen presentasjon eller dokument om dette.)

Norge har tidligere gjort en del arbeid med å fjerne bunkersolje fra skipsvrak. De gjør ikke tiltak med å fjerne olje før det eventuelt begynner å lekke olje. De iverksetter heller ingen forebyggende tiltak uten at det lekker olje, utover overvåking.

Ubåten U-864 har tidligere vært oppe som tema i Københavnavtalen. Den ble senket utenfor Bergen i 1945 med 70 tonn kvikksølv ombord. Det vurderes nå hvilke miljøtiltak som er best egnet til å håndtere kvikksølvforurensingen. Regjeringen har besluttet at man skal forsøke å heve mest mulig av kvikksølvbeholderne og dekke til det forurensede området på havbunnen.

Kystverket håper å gjennomføre forundersøkelse ved ubåten i løpet av høsten 2025.

6.4 Sverige

Sverige hadde 3 presentasjoner i Sharepoint, som dokument 06.4.1, 06.4.2, 06.4.3.

Operation Marco Polo:

Sverige holdt en presentasjon av deres oljevernaksjon etter havariet med Marco Polo som inntraff samtidig med plenum 2023.

- Marco Polo er bygd 1993, 150 meter lang, 23 meter bred
- 521 m³ HFO, 89 m³ MGO, 45 m³ LO
- 8 dekk, hvor 3 er kjøretøydekk
- Tett tåke, lite vind. 5-tiden om morgenen. Gikk i 17 knop på feil side av kardinalmerke, hvor den fikk første grunnberøring. Fortsatte videre hvor den fikk en ytterligere grunnberøring.
- Dårlig vær med mye vind og bølger medførte at skipet løsnet fra grunnen og drev videre før den gikk på grunn en tredje gang.
- Samvirkeoperasjon mellom mange ulike etater og organisasjoner.
- KBV ressurser: 75 personer, 3 KBV-fartøyer og flere andre fartøyer, fly, droner, dykkere, over 4 km lenser
- Totalt; 106 personer i gang samtidig, totalt 11420 arbeidstimer
- Redningsoperasjonen avsluttes etter 19 døgn da Marco Polo ble eskortert ut av svensk EEZ.
- Evaluering etter After Action Review-prinsippene
- Se dokument 06.4.3 for resultat etter evalueringen.

HFO i Østersjøen:

Sverige holdt en presentasjon om bruk av Heavy Fuel Oil (HFO) i Østersjøen. HFO er en klassisk tykkolje, som det i spesielle områder er innført forbud mot å bruke på grunn av mengden svovel som slippes ut sammen med avgassene. En løsning for å fortsatt kunne bruke HFO, er å installere «scrubber» som pumper og spruter sjøvann over avgassene og forvandler disse til væske før de når luften. Den forurensede væsken slippes deretter ut i sjøen. Scrubber finnes i både åpen og lukket løsning.

Sverige har i anledning presentasjonen innhentet pris på ulike brenselstyper. Det erfares at HFO er så mye billigere i innkjøp i forhold til andre mer miljøvennlige brenselstyper, at det er økonomisk lønnsomt for fartøyene å installere scrubber for å kunne benytte HFO. Kostnaden med å installere scrubber tjenes inn på kort tid.

Det vil bli innført forbud mot bruk av scrubber i svenske farvann fra 1.7.2025 (open loop) og fra 1.1.2029 (closed loop).

Kommentarer:

- NHK kommenterte at det pågår arbeid i IMO om miljøeffekter som følge av utslipp av scrubbevann. Alle land rundt Østersjøen bør være samstemte om dette.

Sjöbasis:

Sverige holdt en presentasjon om deres verktøy for felles situasjonsbilde; Sjöbasis.

Dette er et myndighetsfelles system for sjøovervåking. Det er utviklet av Kustbevakningen, på vegne av Regeringen. Formålet er å presentere et samlet sivilt situasjonsbilde med tilhørende sjøinformasjon, med fokus på Sveriges sjøterritorium og økonomiske sone. Systemet er integrert med flere andre systemer.

De har erfart at det er mer utfordrende enn de hadde tenkt, å importere data til eksterne, for eksempel til et fartøy. Det er mulig at det må tas inn i et kontaktpunkt i en ekstern samarbeidende etat, før det distribueres til brukerne i etaten. Det finnes også løsninger for å invitere eksterne brukere inn i hendelsen, slik at de får et live situasjonsbilde.

Sverige fulgte opp med å gi en live demonstrasjon av systemet.

Kommentarer:

- Norge kommenterte at de ved en senere anledning vil presentere sitt nye hendelseshåndteringssystem som er basert på BarentsWatch-løsningen.

6.5 Island

Island har gjort tilgjengelig et informasjonsdokument i Sharepoint, dokument 6.5.

Island informerte om at deres regjering er nylig avgått. Det vil bli nytt valg på et senere tidspunkt.

Miljødepartementet utvides til Miljø-, energi- og klimadepartementet. Miljødirektoratet omorganiseres i nye enheter, der blant annet naturvernfeltet overføres til et nytt byrå; Naturvernbyrået.

7 **Orientering om utslipp sedan senaste mötet, nationella föroreningsrapporter samt statistik**

7.1 **Danmark och Färöarna och Grønland**

Danmark presenterte sin innsendte rapport, Sharepoint dokument 7.1.

De har ikke hatt store utslipp i år. Ingen utslipp de har bekjempet eller samlet opp. De har hatt noen grunnstøtinger og påseillinger i havner og kaier.

Det er mye sandbunn i Danmark, som medfører at grunnstøtinger ofte ikke medfører så stor konsekvens. Ved tidligere års STS-operasjoner har det vært en del overbunkringer, men de har ikke hatt dette det siste året.

7.2 **Finland och Åland**

Finland presenterte sin innsendte rapport, Sharepoint dokument 7.2.1.

De har hatt lite hendelser siste året. Finland presiserer at deres tabell viser antall hendelser og ikke mengde utslipp til sjø.

Finland hadde også sendt inn en presentasjon om en hendelse med Leonie, som havarte utenfor Åland. Se Sharepoint dokument 7.2.2.

LEONIE er et over 100 år gammelt fartøy. Presentasjonen viser bilder og tidslinje for hendelsen. Det var mange aktører inne i samvirket. Det ble ingen store utslipp som følge av hendelsen, men aksjonen ble tatt godt imot som en god øvelse for samhandling mellom aktører.

7.3 **Norge**

Norge presenterte sin innsendte rapport, Sharepoint dokument 7.3.

Tabellen viser at Norge har en nedgang i antall hendelser og volum. I 2023 var volumet høyere grunnet utslipp av fiskeensilasje.

7.4 **Sverige**

Sverige hadde ikke innsendt statistikk før plenumsmøtet.

De rapporterer om at de har hatt 120 hendelser frem til august, noe som er omtrentlig samme nivå som tidligere år.

7.5 **Island**

Island hadde ikke innsendt statistikk før plenumsmøtet, men har i ettertid delt statistikk fra tidligere år, Sharepoint dokument 7.5.

I 2022 hadde de en hendelse med et kraftverk på land, som medførte utslipp til sjø.

Tallene i statistikken er basert på innrapporterte tall som de mottar.

Kommentarer:

Det ble diskusjon i Plenum etter gjennomgangen fra alle landene, hvor det kan fremstå som at de enkelte land har ulikt utgangspunkt for hva som rapporteres. Det er ikke sikkert at samme type hendelse ville blitt rapportert i ene eller andre landet. Det ble foreslått å se på rapporteringskriteriene på nytt, slik at det blir enhetlig rapportering fra landene.

Konklusjon:

AG bes følge opp dette videre, samt se dette i sammenheng med Finlands forslag om å jobbe videre med statistikker (sak 10.2.8)

8 **Statusen inom andra avtal**

Det var på forhånd innsendt 3 dokumenter i Sharepoint: Dokument 8.0 (felles dokument for underpunktene 8.1, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7, 8.10, 8.12), 8.09 og 8.11.

8.1 **Bonn Agreement (NO)**

Norge presenterte status fra Bonn Agreement. Se dokument 8.0 for mer informasjon.

8.2 **HELCOM (SE)**

Sverige gav en kort status om Balex Delta og øvelser med Russland. Polen har ansvaret for øvelsen i 2025. Russland har ansvaret i 2026, men ingen land kommer til å delta dersom Russland inviterer til denne øvelsen. Den neste øvelsen etter Polen blir derfor Balex Delta 2027 i Sverige.

Seatrack Web har ligget i ro en periode, men det antas at arbeidet vil tas opp igjen i 2025. HELCOM har besluttet at de ønsker å etablere et helhetlig risikobilde for Østersjøen (BRISK II). Styringsgruppe for BRISK II består av Danmark, Sverige, Finland (GBV).

Konklusjon:

Plenum ber om at Finland rapporterer om dette i neste AG.

DENGERNETH

Danmark antar at de vil være vertskap for denne øvelsen neste år, siden den ble avlyst i år.

8.3 **SWEDENGER (SE)**

Tyskland var vertskap for denne øvelsen i år. Danmark deltok ikke med operative enheter. Sverige deltok med 1 enhet, Tyskland med 4 enheter. Øvelsen ble lagt opp til å jobbe med teknisk arbeid på forskjellige steder med olje (ikke scenariobasert).

8.4 **Arktisk samarbeide (EPPR) (NO)**

Norge presenterte informasjon fra dokument 8.0.

8.5 MOSPA (Agreement on Cooperation on Marine Oil Pollution Preparedness and Response in the Arctic) (FI)

Norge presenterte informasjon om dette samarbeidet, se dokument 8.0.

8.6 IMO (NO)

Se dokument 8.0.

8.7 Norge – Ryssland (NO)

Se dokument 8.0.

8.8 Finland – Ryssland (FI)

Finland orienterte om at det i den seneste tiden ikke har vært samarbeid med Russland innen miljøberedskap.

8.9 Finland – Estland (FI)

Finland presenterte dokument 8.9.

Estlands marine har overtatt ansvar for miljøberedskap fra det estiske politi og grensevaktbyrået. Dette krever at Finland etablerer nye kontaktpunkter mellom landene. De har nå begynt å ha felles øvelser, og estlands marine har begynt å trene sitt personell til å lede aksjoner innen dette feltet.

8.10 NORBRIT (NO)

Se dokument 8.10.

8.11 EMSA/DG ECHO Inter-Secretariat Meeting (Sekr.)

Sekretæren presenterte informasjon fra dokument 8.11.

Inter-Secretariat Meeting er et årlig møte mellom EMSA, relevante EU-kommisjoner og sekretariatene fra regionale samarbeidsmøter i Europa. Formålet er å utveksle informasjon og dele erfaringer fra beredskap og respons innen marine forurensningshendelser.

Det tjuende Inter-Sekretariatsmøtet ble arrangert av EMSA i Lisboa 6.-7. februar 2024. Det tjuetførste Inter-Sekretariatsmøtet blir arrangert av Københavnavtalen i Ålesund, Norge 5.-6. februar 2025.

8.12 Olika Coast Guard Forum möten (NO)

Se dokument 8.0.

Arctic Coast Guard Forum (ACGF); Gjennomført møte uten at Russland var invitert.

North Atlantic Coast Guard Forum (NACGF). Sverige orienterte om dette samarbeidet, hvor de for tiden er ordfører. Vertslandet velger tema, hvor Sverige valgte: *Greening the Blue; Hvordan løse KBV's oppgaver med et miljøvennlig fokus*. De har i den forbindelse sett på hvordan de kan utføre sine oppgaver i fremtiden, med et lavere klimaavtrykk. Danmark overtar som OF neste år, og har valgt tema; *Hvilke system kan vi stole på?*

Konklusjon:

Plenum forventer at Danmark rapporterer om dette i neste AG.

9 Status operativa övningar/alarmeringsövningar**København Øst – HANKOIL24**

Finland var vertskap for øvelsen mellom Sverige og Finland i uke 37, 2024. Øvelsen ble avholdt i Hangö, vest for Helsinki.

Finland har sendt inn rapporter etter øvelsen, Sharepoint dokument 9.1A og 9.1B.

Finland oppsummerte øvelsen. De hadde uflaks med vær og fartøyer, som medførte at de måtte redusere øvelsen. De lyktes likevel med å gjennomføre øvelsen i et annet øvelsesområde og med noe færre ressurser.

Kommentarer:

- Etter diskusjon i Plenum var det enighet om at dersom et vertskap må avlyse en øvelse, så er det naturlig at samme land er vertskap året etter. Det vil trolig være vanskelig å utsette en øvelse til en annen tid senere på året, siden ressursene er booket til andre aktiviteter.

København Vest

Danmark var vertskap for øvelsen mellom Sverige, Norge og Danmark i uke 39, 2024. Øvelsen ble avholdt i Frederikshavn, nord i Danmark.

Danmark har sendt inn rapporter etter øvelsen, Sharepoint dokument 09.2A og 09.2B.

Danmark oppsummerte øvelsen. De hadde fokus på en teknisk øvelse – ikke scenariobasert. De valgte å ha faglige presentasjoner på øvelsens dag 1, slik det har vært gjort i denne øvelsen de senere år.

Det ble gjennomført kapteinsmøte hvor representanter fra fartøyene fikk anledning til å komme med innspill på hva de ønsket å trene på.

Været var utfordrende under øvelsen, hvor særlig dansk og svensk fartøy fikk utforsket sine grenser med tanke på å operere lenger i dårlig vær.

MAL for SITREP finnes i vedlegg til Manualen. Denne ble benyttet under øvelsen med godt resultat.

Det er ønske om at det besluttet en nordisk standard for slangekoblinger til bruk ved STS-operasjoner.

Det ble avdekket at norske bistandsressurser ikke kan fly drone i Danmark uten tillatelse fra danske luftfartsmyndigheter. Det er grunn til å tro at det samme vil gjelde i andre nordiske land. Dette vil være relevant i situasjoner hvor et fartøy bistår et annet land og fartøyet har med egen drone. Fartøyene bør kunne bruke alle sine ressurser de har tilgjengelig, slik som for eksempel drone, uten at nasjonalt regelverk hindrer dette.

Det ble gjennomført åpent skip, hvor bare et utvalg personer fra fartøyene kunne besøke hverandres fartøyer. I fremtiden bør det legges opp til at også øvrig skipsmannskap får anledning til å besøke de andre fartøyene.

I fremtiden oppfordres stabspersonell til å delta som observatør på fartøyer under øvelsen. Dette vil gi en god operativ forståelse som vil være nyttig for personell i en aksjonsledelse.

Konklusjon:

Plenum besluttet at AG følger opp saken med å se på regelverk for drone.

Plenum besluttet at AG følger opp saken med å se på standardisering av slangekoblinger for STS-operasjoner.

Alarmeringsøvelser

Sekretæren presenterte en oversikt over alarmeringsøvelser i 2024, Sharepoint dokument 9.3.

Det er noen øvelser som ikke er gjennomført i tråd med Manualen.

Kommentarer:

- Island informerte om at de har endret ansvaret for disse øvelsene hos seg, og vil ha et møte med Kystvakten som vil stå for dette fremover.

10 Rapport från AG

10.1 Innledning fra OF

OF redegjorde for arbeidet som er utført siden forrige plenum.

Referatene fra Plenum og AG danner grunnlag for oppgavelister, hvor ansvaret for de enkelte oppgavene er presisert.

Se Sharepoint for dokumenter knyttet til beslutnings- og orienteringssakene.

10.2 Beslutningssaker

10.2.1 Endring av arbeidsspråk

OF innledet om saksgangen og ba Finland redegjøre for deres forslag.

Finland redegjorde for at engelsk er det vanlige maritime språket. Ved å bruke engelsk reduseres faren for misforståelser. Ved at alle benytter engelsk, vil gjøre at det språklig blir likhet for alle i motsetning til i dag. Dersom vi har skriftlig materiale i engelsk vil dette kunne benyttes i øvrig internasjonalt samarbeid også, f.eks ved Interspill (Sak 10.2.7) hvor vi uansett vil måtte produsere engelsk skriftlig materiale.

Kommentarer:

- Danmark støtter Finlands forslag.
- Sverige har synspunktet at det forenkler samarbeidet å bruke skandinavisk språk. Vi vil også kunne spontant benytte annet materiale, uten at dette er forberedt i engelsk språk
 - o Finland tok replikk og anser Sveriges argument å være like gjeldende i et engelskspråklig perspektiv.
 - o Danmark tok replikk for å presisere likhet i samarbeidet innen Københavnavtalen.
- Island har synspunktet at det er enklere for den enkelte å benytte sitt eget språk, og at det kan være krevende å oversette alt til engelsk språk. Island anser at det kan være et alternativ å beholde skandinavisk skriftlig språk, mens en har en større bruk av engelsk muntlig språk.
- Norge fremhever bruken av det nordiske språket, gitt avtalens historiske opphav. Københavnavtalen er forskjellig fra øvrige internasjonale samarbeidsavtaler ved at det er mer uformelt og personlig. Norge støtter Sverige ved at det bør være nordisk språk, men at vi kan være mer pragmatiske med bruk av engelsk språk ved behov.

OF oppsummerte diskusjonen og sa at det er to alternativer som Plenum må velge mellom:

- A. Akseptere Finlands forslag og iverksette nødvendig arbeid som følge av endringen
- B. Ikke akseptere Finlands forslag

OF vurderer en slik sak til å kreve enstemmighet mellom medlemmene. Så lenge Sverige og Norge ikke aksepterer Finlands forslag, vil forslaget falle.

OF inviterer til forslag om å gjøre tilpasninger for å øke forståelsen mellom landene. Finland ber om at dersom det er mulig så kan det benyttes engelske presentasjoner. I ad hoc-gruppen for juridiske spørsmål benytter de hovedsakelig skandinaviske dokumenter, men endrer raskt til engelsk muntlig språk. Rapportene som de oversender til AG skrives i skandinavisk språk.

Konklusjon:

Finlands forslag om å endre arbeidsspråket i Københavnavtalen tas ikke til følge. Arbeidet videre i både AG og Plenum bør bestrebe å gjøre kommunikasjonen så tydelig som mulig. Der det anses som nødvendig eller blir etterspurt benyttes engelsk.

10.2.2 Endring av Københavnavtalen til å inkludere fare for akutt forurensning

OF innledet saken og gav ordet videre til Rune Frostvin (NO), leder for Ad hoc-gruppen for juridiske spørsmål.

Saken har stått på agendaen flere ganger, både i Plenum og i AG. Saken har sin opprinnelse i hendelsen med Almirante Storni utenfor Gøteborg, hvor man ble nødt til å anvende Bonn-

avtalen, siden Københavnavtalen ikke har klar hjemmel for bistand ved *fare for* akutt forurensning.

AG har utarbeidet forslag til endring av avtalen. Norge leverte så inn et saksnotat hvor de støttet forslaget om å endre avtalen, men også med et eget forslag med en annen ordlyd, basert på en tilbakemelding fra Nærings- og fiskeridepartementet i Norge.

Det foreligger derfor to alternative forslag til endring av tekst i Københavnavtalen:

Forslag 1.

I denne avtalen inkluderer forurensning av havet som skyldes olje eller andre skadelige stoffer også situasjoner hvor det er fare for forurensning fra olje eller andre skadelige stoffer.

Forslag 2.

Denne avtalen omfatter også situasjoner hvor det er fare for forurensning av havet som skyldes olje eller andre skadelige stoffer.

Kommentarer:

Det var enighet blant alle medlemmene om å gjøre den foreslåtte endringen i avtalen. Det var videre enighet blant medlemmene om at forslag 2 til ordlyd var best. Ettersom Norges forslag 2 ble sendt inn etter fristen, hadde Sverige bare bemyndigelse til å stemme for forslag 1. De var derfor avhengig av å hente inn ny bemyndigelse for å gi sin stemme til forslag 2. Saken ble derfor stilt i bero frem til slutten av plenumsmøtets dag 2, hvor Sverige fikk myndighet til å stemme for forslag 2.

Konklusjon:

Plenum besluttet enstemmig at Københavnavtalen endres i tråd med forslag 2. Videre saksgang for endring er beskrevet i Københavnavtalens artikkel 14. Det danske utenriksdepartement skal meddele partene om endringen. Endringen trer i kraft 30 dager etter den dag da samtlige parter har meddelt det danske utenriksdepartement om sine godkjenninger av endringen. Det danske utenriksdepartement meddeler de øvrige parter om at det har mottatt melding om endring og tidspunkt for endringens ikrafttreden.

10.2.3 **Observatører til møter**

OF innledet saken og viste til det innsendte dokumentet, hvor følgende foreslås til beslutning:

- Forespørsler fra ikke-medlemmer om å delta i hele eller deler av møtene i Københavnavtalen behandles innledningsvis av avtalens sekretær. Sekretæren avklarer hensikten med forespørselen og forelegger forespørselen for medlemslandenes delegasjoner for avgjørelse.
- Hver enkelt forespørsel skal behandles individuelt.
- Plenum avgjør i de enkelte tilfellene rammene som skal være gjeldende for eksterne deltakelse (hele eller deler av møte, sende den eksterne ut av møte under enkelte agendapunkter, avgjøre i hvilken grad de eksterne skal gis anledning til å orientere Plenum eller delta i diskusjoner.

- Ønske fra enkeltmedlemmer om å invitere «ikke-medlemmer» til hele eller deler av Plenumsrådet sendes til sekretær som behandler dette på samme måte som forespørslene fra eksterne.
- Arbeidsgruppemøtene skal normalt ikke ha ekstern deltakelse med unntak når arbeidsgruppen selv ønsker inn eksterne for å bidra med informasjon i enkeltsaker. Arbeidsgruppen beslutter selv nødvendig deltakelse fra eksterne.
- Plenum 2024 bør diskutere særskilt rundt NHK sin forespørsel. Skal fremtidige forespørslene behandles individuelt eller skal Plenum prinsipielt ta NHK inn når de ønsker å delta.

Kommentarer:

- Sverige er positiv til forslaget og fremhever at Nordisk Ministerråds representanter alltid bør ha anledning til å delta.
- Danmark støtter forslaget.
- Finland bemerker at i følge Manualen er plenumsrådet bare for partene i avtalen. Observatører til AG bør avgjøres av AG selv.
- Island støtter forslaget, men bør avgjøres fra gang til gang.
- Norge støtter forslaget.

Konklusjon:

Forespørslene fra observatører vil behandles fra gang til gang.

Nordiske Arbeidsgruppen for Hav og Kyst (NHK) vil bli invitert når de ber om deltakelse.

10.2.4 Observatører ved operative aksjoner

OF innledet saken og viste til hendelsen med Marco Polo i Sverige i 2023. Det er heldigvis sjeldnere og sjeldnere at store hendelser med utslipp fra skip inntreffer. Samtidig medfører dette at reell erfaring fra operative hendelser blir mangelfull blant innsatspersonell. Det var ingen av medlemslandene i Københavnavtalen som anmodet om å få komme som observatør til Sverige under deres pågående hendelse med Marco Polo.

OF har derfor foreslått å endre Manualen ved å legge til følgende tekst i kursiv:

Kap. 2.3.7 Strategi

Planera och genomföra årliga övningar

Förbättra informationsdelningen, men utan att begränsa sig till erfarenheter och förbättringsförslag efter övningar, hantering av oljeskadat vilt, isservice från meteorologiska institut samt annan relevant information.

Etablere interne rutiner for å invitere og ivareta observatører fra de andre medlemslandene under gjennomføringen av store bekjempingsoperasjoner. Dette for overføring av kompetanse når det gjelder både praktiske operasjoner i felt og få et innblikk i aksjonsledelsens utfordringer.

3.3 Operativt samarbeide

3.3.1 Ledningssystem (SE)

6. Observatører (forslag til nytt punkt)

Det vil være nyttig for medlemslandene å observere "Lead Country" sin håndtering av større bekjempningsoperasjoner. Dette gjelder både for å observere praktiske operasjoner i felt og få et innblikk i aksjonsledelsens oppgaver og utfordringer. Dette vil være en mulighet for observatørene til å skaffe seg kompetanse, men kan også være en anledning for aksjonsledelsen til å innhente innspill/kompetanse fra observatørene. Medlemslandene oppfordres til å etablere interne rutiner for å invitere og ivareta observatører fra de andre medlemslandene under gjennomføringen av store bekjempningsoperasjoner. Det presiseres at medlemslandene i hvert enkelt tilfelle vurderer egen kapasitet til å håndtere observatører før en eventuell invitasjon sendes ut.

Kommentarer:

I diskusjonen blant medlemmene var det enighet om at dette var et godt forslag. Flere tok likevel til orde for at vertslandet hadde en klar myndighet til å vurdere om de har kapasitet til å ta imot observatører. Det var heller ikke ønskelig med en begrensning knyttet til det udefinerte begrepet «stor» og «større» i forbindelse med bekjempningsoperasjoner.

Konklusjon:

Manualen endres i tråd med teksten overfor, men at ordet "større" og "stor" tas bort i konteksten bekjempningsoperasjoner. Siste setning om at lead country har beslutningsmyndighet om egen kapasitet skal utheves i Manualen.

10.2.5 Bruk av SSN ved varsling og øvelser

OF innledet saken og ba om at Plenum tar stilling til forslag om ny tekst (i kursiv) i Manualen.

3.1.3 Alarmerings- og rapporteringsrutiner samt rutiner for anmodning om bistand mellom de nordiske lande i tilfælde af forurening av havet (DK)
Reelle alarmeringer og anmodninger om bistand skal gjennomføres i den skarpe SSN modulen.

3.6.3 Övnings översikt (Skr.)
*Type B alarmeringsøvelser gjennomføres i SSN øvelsesmodulen.
I type C "Operativ øvning" gjennomføres varsling som øvelsesmelding (Exercise Polwarn) i skarp modul (live modul) i SSN.*

Kommentarer:

Finland orienterte om at de fikk aksept fra EMSA om å benytte skarp modul i anledning alarmeringsøvelsen før deres operative øvelse HANKOIL24. Finland erfarte at det ikke var et naturlig sted å skrive inn *Excercise-Excercise-Excercise* i formularet.

Basert på Finlands erfaring anser OF at vi har to alternativer:

1. Gå tilbake til å gjøre som tidligere, det vil si øvingsmodul til øvelser
2. Gå til EMSA og se om det finnes alternativer for å tilpasse skarp modul.

Konklusjon:

Plenum tar ikke forslaget til følge, da vi på nåværende tidspunkt ikke har godt nok beslutningsgrunnlag. Vi tar en gjennomgang med EMSA eller SSN-User Group for å undersøke om det er mulig å få til endringer i skarp modul. Det er et ønske fra Københavnavtalen å kunne øve i den skarpe modulen ved jevnlig mellommrom. Saken følges opp av AG.

10.2.6 Revisjon av Manualen

Sekretæren innledet saken og henviste til det innsendte dokumentet.

I saksfremlegget bes Plenum vurdere å beslutte revisjon av Manualen i tråd med følgende prinsipper:

- Manualen er underordnet samarbeidsavtalen.
- Manualen skal ha et kortfattet overordnet dokument.
- Vedlegg skal benyttes for detaljer i de enkelte temaer.
- Maler, sjekklister og skjemaer skal ligge i vedlegg.
- Samarbeidsavtalen er et selvstendig overordnet dokument og skal ikke inngå som del av manualen.
- Manualen med vedlegg skal følge en forhåndsbestemt språkfordeling mellom dansk, svensk og norsk.
- Informasjon skal kun finnes ett sted og ikke både i manual og vedlegg.
- Det skal være en enhetlig beskrivelse av medlemslandene.
- Manualen skal produseres i et web-format, med mulighet for nedlasting i pdf.
- Sekretæren skal være ansvarlig for fremtidig løpende revisjon.

Konklusjon:

Plenum besluttet at Manualen skal revideres i tråd med innsendt forslag.

10.2.7 Deltagelse på Interspill 2025

Sekretæren innledet saken og gjennomgikk det innsendte beslutningsdokumentet. Deltagelse ved Interspill har vært på agendaen tidligere, blant annet ved en beslutning i Plenum 2023 i Reykjavik om at sekretær skulle delta på Interspill. Københavnavtalen er nå forespurt av Bonnnavtalen om å delta i en felles stand sammen med øvrige regionale samarbeidsavtaler i Europa. Dersom Københavnavtalen skal delta i en felles stand, må medlemslandene bidra med personell til å bemanne standen. Reise og opphold for deltagere må betales av det respektive medlemsland. Kostnader til leie av stand vil Norge betale ved å benytte seg av den økonomiske støtten som gis av Nordisk Ministerråd til Københavnavtalens sekretariatfunksjon. Det foreslås at kostnaden begrenses til 1/3 av totale kostnad. Det er usikkert hvilke andre samarbeidsavtaler som har anledning til å delta.

Kommentarer:

- Danmark er litt i tvil om deres fremtidige organisering i Danmark (se sak 6.1), men de vil delta om det er mulig.
- Finland er tvilende til hva vi oppnår ved å delta, men vil likevel sende personell til Interspill.

- Sverige er positiv til forslaget og vil trolig uansett utfall sende personell til Interspill.
- Island er positiv til forslaget.
- Norge er positiv til forslaget. Norge er også positiv til å sende ytterligere personell til å bemanne stand.
- NHK kommenterte at det er viktig å også benytte logo til Nordisk Ministerråd på reklamemateriell, siden de vil bidra økonomisk.

Konklusjon:

Københavnavtalen vil delta under Interspill 2025 sammen med Bonn Agreement og eventuelt andre regionale samarbeidsavtaler. Københavnavtalen vil benytte seg av de økonomiske midlene som vi mottar fra Nordisk Ministerråd. Dette gjelder også ved utgifter til reklamemateriell som rollups, flyers osv.

10.2.8 Statistikk over utslipp

Finland innledet saken og ytret ønske om at Københavnavtalen tar samlingen av statistikk ett sted videre og gjør dette tilgjengelig på vår webside. Det vil da være en forutsetning at grunnlaget for landenes statistikk er likt.

Kommentarer:

- Norge er positiv til forslaget. Norge foreslår at AG får oppdrag med å utarbeide en slik sammenstilling, men er usikker på om det er samme tallgrunnlag.
- Sverige er positiv til forslaget, og er for øvrig enig med Norge.
- Island er usikker på om det er riktig å publisere statistikken på web uten en forklaring av tallene.
- Danmark er enig i at vi må spesifisere hva vi ønsker med statistikken, og vi må se på bakgrunnen for statistikken. Danmark er usikker på om vi bør publisere dette og anser også egne tall for å være usikre.
- Norge tok replikk og fortalte at de tidligere hadde felles statistikk, men oppdaget at landenes rapportering var forskjellig. Den gang var det også noe tekst som forklarte statistikken. I motsetning til andre land rapporterte Norge tidligere også statistikk fra hendelser på land.

Konklusjon:

Plenum vil at AG skal se på statistikken og sørge for at tallene er harmonisert. AG må vurdere saken og se på hva vi ønsker med statistikken og om dette er noe vi kan offentliggjøre.

10.3 Orienteringssaker**10.3.1 Erfaringsoverføring etter øvelser**

OF innledet saken og viser til det som allerede er beskrevet i Manualen, samt plenumsmøtets sak 9. Medlemslandene oppfordres til fortsette med erfaringsoverføring mellom landene i forbindelse med planleggingene av de operative øvelsene.

Konklusjon:

Plenum tar saken til etterretning.

10.3.2 Place of Refuge

Det er innlevert tre dokumenter til dette agendapunktet, Sharepoint dokument 10.3.2A-C.

A.

Hva skal AG jobbe med når det gjelder Place of Refuge (PoR)? Danmark har levert et notat og orienterte om arbeidet som er gjort med teamet.

Finland kommenterte at hos dem er det Transport and Communication Agency som er ansvarlig for PoR. Per i dag er ikke informasjon om finske PoR offentlig tilgjengelig informasjon.

Konklusjon:

Plenum ser ikke behovet for at dette skal være et eget agendapunkt i plenumsmøtene fremover, men ønsker at temaet er i tankene når øvrige relevante saker diskuteres og at AG holder et øye med temaet.

B.

Danmark har laget en oversikt over nødrområder i det enkelte medlemsland, eller hvor informasjon om disse kan innhentes.

C.

Norge orienterte om en gjennomført diskusjonsøvelse (Table-top exercise – TTX) om PoR, og viser til Manualen som åpner for gjennomføring av *øvningsstyp A – diskusjonsspel* (TTX). Norge anmoder Plenum om å vurdere gjennomføring av en slik TTX, gjerne i forbindelse med et plenumsmøte.

Kommentarer:

I flere medlemsland er det andre ansvarlige myndigheter for PoR enn dem som er representert i Plenum. De ansvarlige myndighetene må i så tilfelle bli tatt med i Københavnavtalens møter i tilfelle en TTX blir arrangert. Basert på tilbakemeldinger under diskusjonen er dette trolig ikke mulig å få til i forbindelse med Plenum 2025.

Konklusjon:

Plenum ber AG jobbe videre med spørsmålet om det er mulig å arrangere en internasjonal TTX om PoR i regi av Københavnavtalen, og fremme en sak om dette til neste Plenum.

10.3.3 Gjennomførte endringer i Manualen og IKT

Sekretæren gjennomgikk det innsendte dokumentet som lister opp endringene som er foretatt siden sist.

Konklusjon:

Plenum tar orienteringen til etterretning.

10.3.4 Status på IMAROS 2

Norge presenterte status på forskningsprosjektet IMAROS 2 og de ulike arbeidspakkene som planlegges fremover.

Konklusjon:

Plenum tar orienteringen til etterretning.

10.3.5 Skyggeflåten

Finland holdt en presentasjon om skyggeflåten.

Sverige orienterte om en hendelse med et skip som fikk skader som følge av is.

Norge holdt en presentasjon om skyggeflåten og orienterte samtidig om hendelsen med fartøyet MV Ruby, som for øvrig ikke er et fartøy i den såkalte skyggeflåten.

Konklusjon:

Plenum ber AG om fortsatt å følge opp saken videre. Det er ønskelig at denne arenaen fortsatt benyttes til informasjonsdeling om temaet mellom landene.

11 Övrigt

11.1 Kontaktpunkter og adresselister i Københavnavtalen (ekstern/intern, HoD, AG)

Sekretær ønsket å diskutere de ulike kontaktpunktene som finnes i Københavnavtalen, både for interne e-postkorrespondanser, men også kontaktlisten som ligger på web. Videre stilles det spørsmål ved om informasjon skal sendes fem nordiske land, eller også til mottakere i Åland, Færøyene og Grønland.

Kommentarer:

- Danmark foretrekker at AG-representanten er kontaktpunkt for Danmark, både ved intern og ekstern kontakt.
- Sverige vurderer at eksternt kontaktpunkt bør ligge til et sjefsnivå (HoD).
- Norge vurderer at eksternt kontaktpunkt bør ligge til et sjefsnivå (HoD), men kontaktpunkt mellom medlemslandene bør ligge til AG-representanten.
- Finland ønsker at HoD skal være kontaktpunktet, og at vedkommende vil distribuere informasjon videre til egen organisasjon.

Konklusjon:

Sekretær vil ta initiativ til at medlemslandene kan melde tilbake hvem som skal være oppført på den offisielle kontaktlisten på www.copenhagenagreement.org, samt hvem som skal være oppført på øvrige ulike kontaktlister.

Informasjon fremover sendes til alle åtte mottakere (Danmark, Færøyene, Grønland, Sverige, Finland, Åland, Island og Norge).

11.2 Antall AG-møter i året

Manualen beskriver at det skal gjennomføres 1-3 arbeidsgruppemøter i året. De siste årene har det kun vært gjennomført AG-møter i uke 10.

Kommentarer:

De tidligere års AG-møter som har vært gjennomført i forkant av Plenum og umiddelbart etter Plenum, antas å stamme fra en tid hvor digitale løsninger ikke har vært tilgjengelig. De måtte den gang trolig forberede sakene til plenum på en annen måte enn det vi gjør i dagens digitale samfunn.

Konklusjon:

Plenum foreslår at vi fortsetter med ett fast AG-møte i året, i uke 10. Dersom det er behov for øvrige AG-møter, så må dette vurderes fra år til år og etter behov. Det kan i så tilfelle vurderes om det bør gjennomføres digitalt.

11.3 Ordførers sluttsamtale

Bjørn Bratfoss hadde tatt initiativ til dette agendapunktet for å reflektere over sin periode som ordfører for Københavnavtalen før han nå trer av i denne funksjonen etter plenumsmøtet. Han trakk frem at som ordfører har man handlingsrom for hvor mye innsats som legges i jobben og at han selv har valgt å være forholdsvis aktiv. Han sa litt om arbeidsformen han har hatt og samarbeidet med de to sekretærene som har fungert i hans ordførerperiode.

Bjørn avsluttet med å ønske Anette velkommen og lykke til som ny ordfører for Københavnavtalen.

12 Føljande plenum

Danmark melder at de grunnet den forestående omorganiseringen i Danmark knyttet til etableringen av Ministeriumet for samfundssikkerhed og beredskab, så har de avventet å legge detaljerte planer for neste års plenumsmøte. Danmark vil være vertskap for plenumsmøtet uavhengig av hvordan ansvaret for havmiljøet plasseres, men de har ennå ikke besluttet hvor i Danmark dette vil avholdes.

Norge er vertskap for AG i uke 10, 2025. De planlegger å arrangere dette i Stavanger. De vil i den forbindelse se på muligheten for et besøk på Oljemuseet.

13 Mötets avslutande

OF takker for et godt gjennomført plenumsmøte i Helsinki og ønsket igjen Anette velkommen som ny ordfører. OF gav en særlig takk til den finske delegasjonen for et godt gjennomført arrangement og ønsket alle en god tur hjem.